

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 101/2007(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 4 Φεβρουαρίου 2009

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/1998, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των **Κανονισμών 24(2)(δ)** και **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29.-(3) «Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι σταθμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

29.-(2) «Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

24.-(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

32.-(3)(α) «Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.»

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **26/9/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1–6:

1. Στις **16/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες**, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στα πλαίσια του οποίου προβλήθηκαν κατ' επανάληψη σκηνές βίας, που παρουσιάζουν δύο νεαρούς να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο έπειτα από εντολές/οδηγίες του αστυφύλακα. Επίσης, στα πλάνα παρουσιάζεται ο αστυφύλακας να κλωτσά τους κρατούμενους, να τους χαστουκίζει, να τους κτυπά με ρόπαλο και να τους προτρέπει να κτυπήσουν ο ένας τον άλλο. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ακούγονται όμως τα λόγια – οι εντολές που δίνει ο αστυφύλακας στους κρατούμενους και οι κινήσεις των προσώπων είναι ευδιάκριτες. Υπάρχουν υπότιτλοι με τα λόγια τόσο του αστυφύλακα όσο και των κρατούμενων.

Ο παρουσιαστής προειδοποίησε κατά την προαγγελία του βίντεο ότι *«στο ρεπορτάζ που ακολουθεί υπάρχουν εικόνες που μπορεί να ενοχλήσουν»*.

Κατά την έναρξη του ρεπορτάζ προβάλλονται σκηνές με τους δυο νεαρούς κρατούμενους να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο. Προβάλλονται επίσης υπότιτλοι με τα λεγόμενα του αστυφύλακα, που έχουν ως εξής: *«πιο καλά... πιο καλά...πιο καλά. Μην σφίγγεσαι. Πιο καλά... κάτσε κάτω. Το ένα. Πέντε φορές το ένα...πολύ καλό το ένα. Μην γυρνάς εσύ καθόλου. Κάτσε κάτω. Πέντε φορές το δυο»*.

Η δημοσιογράφος αναφέρει στο ρεπορτάζ: *«οι εικόνες που καταρρακώνουν την αξιοπρέπεια είναι από το γραφείο του αξιωματικού υπηρεσίας μέσα στο τμήμα ασφαλείας*

της Ομόνοιας. Ο αστυνομικός όχι μόνο κτυπά με ένα ξύλο τους δυο κρατούμενους αλλά τους αναγκάζει να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο».

Προβάλλονται επίσης υπότιτλοι με τα λόγια του αστυνομικού “πιο δυνατά ρε σου λέμε ρε... (...) Πιο δυνατά...”. Εξακολουθούν να προβάλλονται πλάνα στα οποία ο αστυφύλακας χαστουκίζει και κλωτσά τους 2 νεαρούς και οι κρατούμενοι χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο.

Η δημοσιογράφος συνεχίζει το ρεπορτάζ λέγοντας τα πιο κάτω: «Ακούστε τώρα πως το ίδιο το θύμα μέσα από τις φυλακές περιγράφει στο Mega τον εξευτελισμό που έζησε».

Ακολουθεί η μαρτυρία του ενός θύματος του ξυλοδαρμού. Τα όσα αναφέρει ο νεαρός αναγράφονται και στην οθόνη ως υπότιτλοι και έχουν ως εξής “νούμερο ένα, ξεκίνα, καθιστός. Του έδινα μια εγώ. Γιατί δεν βαράς δυνατά; Άρχισε να με χτυπά με το ξύλο ο άλλος. Με χτύπαγε ο φίλος μου, χτύπαγα το φίλο μου. Άμα δεν τον χτύπαγα δυνατά, μας χτύπαγαν αυτοί δυνατά με το ξύλο”.

Επίσης προβάλλονται υπότιτλοι με τα λόγια-απειλές του αστυφύλακα: “Γιατί σταμάτησες; Θα σε σκοτώσω, μην μου αγριεύεις εμένα. Πιο ήρεμα και με αυτοσχεδιασμό. Δεν βιαζόμαστε. Αυτός γιατί είναι πιο ήρεμος; Ξεκίνα.”

Στη συνέχεια του ρεπορτάζ αναφέρονται τα ακόλουθα: «το βίντεο τραβήχτηκε το Σεπτέμβριο του 2006. Οι δυο κρατούμενοι μεταφέρθηκαν στο τμήμα μετά την αρπαγή τσάντας από ηλικιωμένη. Ένας αστυνομικός κτυπούσε τους κρατούμενους, ένας συνοριοφύλακας κρατούσε το κινητό και ένας τρίτος παρακολουθούσε και γελούσε».

Ακούγονται γέλια (τη στιγμή που στα πλάνα παρουσιάζονται οι σκηνές ξυλοδαρμού των 2 νεαρών) και συνεχίζεται η μαρτυρία του κρατούμενου, ο οποίος αναφέρει:

- “Κράτησε μια ώρα. Μην σας πω και παραπάνω.
- Και ήταν εκεί αστυνομικοί και άλλοι;” ερώτηση από δημοσιογράφο.
- “Ήταν 4 αστυνομικοί, 2 με πολιτικά και 2 κανονικά στο γραφείο από πίσω. Όταν μας πήγαν κάτω στα κρατητήρια τους είπα ότι δεν είμαι καλά, πηγαίνατέ με στο νοσοκομείο και από το ξύλο που έφαγα.”

Στη συνέχεια του ρεπορτάζ η δημοσιογράφος αναφέρει τις δηλώσεις του Έλληνα Υπουργού Δημόσιας Τάξης, οι οποίες αναγράφονται και στην οθόνη ως υπότιτλοι, ενώ εξακολουθούν να προβάλλονται (υπό μορφή split-screen) πλάνα με τους δυο νεαρούς να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο.

Ακολούθως, μεταδίδονται τα λεγόμενα του αρχιφύλακα, ο οποίος υποστηρίζει ότι ό, τι έκανε το έκανε για πλάκα. Τα λεγόμενά του αναγράφονται στην οθόνη, ενώ ταυτόχρονα εξακολουθούν να προβάλλονται πλάνα του αστυνομικού να απειλεί τους κρατούμενους και να τους κτυπά.

Μεταδίδονται επίσης πλάνα υπό μορφή split-screen, στο ένα μέρος οι νεαροί κρατούμενοι που χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο και στο άλλο μεταδίδονται δηλώσεις συνδικαλιστή αστυνομικού (εκφράζει τη λύπη και την απογοήτευσή του για το θέαμα), αλλά και δηλώσεις του διοικητή του τμήματος ασφαλείας, στο οποίο συνέβη το περιστατικό.

Τα πλάνα προβάλλονται κατ' επανάληψη, έχουν συνολική διάρκεια 3':25'' και προβάλλονται άλλοτε σε ολόκληρη την οθόνη (full screen) και άλλοτε υπό μορφή split screen (μοιρασμένη οθόνη, στη μια πλευρά τα πλάνα του ξυλοδαρμού και στην άλλη δηλώσεις).

2. Στις 16/6/2007, μεταξύ των ωρών 20:15 – 21:15, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν, εντός οικογενειακής ζώνης, σκληρές βίαιες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του Κανονισμού 32(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **17/6/2007**, μεταξύ των ωρών των ωρών **20:15 -21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκε οπτικό υλικό που ήτο ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του**, κατά παράβαση του άρθρου 29(3) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια ρεπορτάζ στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, μεταδόθηκε βίντεο, με σκηνές βίας διάρκειας 2':40'', οι οποίες παρουσιάζουν δυο νεαρούς κρατούμενους να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο, έπειτα από εντολές του επί καθηκοντι αστυφύλακα. Επίσης, ο εν λόγω αστυφύλακας κτυπά με ξύλο, χαστουκίζει και κλωτσά τους δυο κρατούμενους. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ωστόσο οι κινήσεις τους είναι ευδιάκριτες.

Η δημοσιογράφος αναφέρει κατά την έναρξη του ρεπορτάζ: *«οι εικόνες της ντροπής προκάλεσαν σοκ στην ελληνική κοινωνία και άναψαν νέες φωτιές στους κόλπους της ελληνικής αστυνομίας».*

Προβάλλονται πλάνα του ξυλοδαρμού των δυο νεαρών. Επίσης προβάλλονται υπότιτλοι με τις διαταγές του αστυφύλακα προς τους κρατούμενους: *“κύριε αστυνόμω ... θα λες, είμαι μ... και θα βαράς αυτόν... Ξεκινάμε.. Πάμε...”.*

Η δημοσιογράφος συνεχίζει: *«ο ίδιος ο κρατούμενος που ξυλοκοπήθηκε μέσα στο τμήμα της Ομόνοιας ως ύποπτος για την αρπαγή της τσάντας μιας γυναίκας είναι καταπέλτης μιλώντας στο Mega μέσα από τη φυλακή».*

Μεταδίδεται η μαρτυρία του κρατούμενου (ακούγονται τα λόγια του, τα οποία αναγράφονται ως υπότιτλοι, ενώ εξακολουθούν να προβάλλονται πλάνα του ξυλοδαρμού των 2 προσώπων) *“το νούμερο ένα. Εγώ ήμουν το νούμερο δυο. Λοιπόν το νούμερο δυο,*

σήκω, χτύπα. Το νούμερο δυο για κάτσε. Το νούμερο ένα, σήκω, κτύπα. Εξευτελισμός δηλαδή. Δυο ώρες. Άμα με βλέπατε την ημέρα που μου έσπασαν, μου άνοιξαν το κεφάλι και μου σπάσανε τα δόντια, τότε μάλιστα, τότε θα σου έλεγα αυτό είναι”.

Η δημοσιογράφος αναφέρει ανάμεσα σε άλλα: *«σήμερα όμως το Mega φέρνει στο φως ένα στοιχείο που προκαλεί προβληματισμό. Όπως βλέπετε στην ανακοίνωση της αστυνομίας λίγη ώρα μετά το περιστατικό αναφέρεται ότι θύμα των δυο κρατουμένων είναι μια ηλικιωμένη, ανήμπορη γυναίκα. Ποια είναι η αλήθεια; Η γυναίκα αυτή είναι μόλις 42 ετών και πάντως όχι ανήμπορη.»*

Μεταδίδεται η μαρτυρία της γυναίκας, της οποίας οι νεαροί άρπαξαν τη τσάντα η δημοσιογράφος συνεχίζει το ρεπορτάζ λέγοντας ανάμεσα σε άλλα: *«η ελληνική αστυνομία απάντησε: οφείλεται σε λάθος επειδή η έρευνα ήταν ακόμη σε προφορικό επίπεδο.»*

Επαναπροβάλλονται πλάνα με τα δυο νεαρά πρόσωπα να κτυπούν το ένα το άλλο, έπειτα από εντολή του αστυφύλακα. Μεταδίδεται και πάλι μαρτυρία του κρατούμενου.

Συνεχίζεται το ρεπορτάζ και ανάμεσα σε άλλα μεταδίδεται το πιο κάτω λεκτικό: *«ο αρχιφύλακας που πρωταγωνιστεί στο βίντεο είπε στους συναδέλφους του για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα “εκνευρίστηκα επειδή είχαν κλέψει τη τσάντα της γυναίκας. Και μάλιστα όταν ήρθαν στο τμήμα έλεγαν ότι δεν γνώριζαν καν το θύμα και ότι δεν είχαν περάσει ποτέ από το συγκεκριμένο σημείο όπου συνελήφθησαν. Εκνευρίστηκα γιατί μου έλεγαν ψέματα και γιατί είχαν επιτεθεί σε μια ανυπεράσπιστη, ηλικιωμένη γυναίκα”.*

Μεταδίδονται δηλώσεις συνδικαλιστών της αστυνομίας, ενώ εξακολουθούν να προβάλλονται πλάνα της κακοποίησης των δυο νεαρών.

4. Στις **17/6/2007**, μεταξύ των ωρών των ωρών **20:15 -21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς**

να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

5. Στις 18/6/2007, μεταξύ των ωρών των ωρών 20:15 -21:15, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκε οπτικό υλικό που ήτο ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του**, κατά παράβαση του άρθρου 29(3) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα μεταδόθηκε ρεπορτάζ στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε βίντεο που παρουσίαζε τον ξυλοδαρμό νεαρών προσώπων. Στα πλάνα παρουσιάζονται οι 2 νεαροί να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο, υπό τις εντολές και απειλές του αρχιφύλακα, ο οποίος κτυπά με ξύλο, χαστουκίζει και κλωτσά τους δυο κρατούμενους. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ωστόσο οι κινήσεις είναι ευδιάκριτες.

Η δημοσιογράφος ανάμεσα σε άλλα αναφέρει στο ρεπορτάζ: *«βαρύτατες κατηγορίες που μπορούν να οδηγήσουν ακόμη και σε προφυλάκιση θα αντιμετωπίσουν οι 4 αστυνομικοί που φαίνεται να πρωταγωνιστούν στο βίντεο της ντροπής. (...) Οι αστυνομικοί του τμήματος εσωτερικών υποθέσεων πήγαν το πρωί στον Κορυδαλλό και πήραν κατάθεση από τον κρατούμενο. Σύμφωνα με πληροφορίες, τους περιέγραψε τον*

εξουτελισμό που έζησε και μάλιστα υποστήριξε ότι ξυλοκοπήθηκε περισσότερο από τις στιγμές που φαίνεται στο βίντεο της ντροπής.»

Μεταδίδεται η μαρτυρία του κρατούμενου, ενώ εξακολουθούν να προβάλλονται πλάνα του ξυλοδαρμού των δυο προσώπων.

Η δημοσιογράφος συνεχίζει το ρεπορτάζ: *«Όσο για την ηλικιωμένη και ανήμπορη γυναίκα, όπως την είχε εμφανίσει η αστυνομία, την τσάντα της οποίας προσπάθησαν να αρπάξουν οι δυο κρατούμενοι πήγε το πρωί και κατέθεσε. Φυσικά οι αστυνομικοί είδαν μπροστά τους μια 42χρονη γυναίκα, η οποία μάλιστα τους είπε ότι οι 2 άνδρες αποπειράθηκαν να της αρπάξουν τη τσάντα.»*

Ακολούθως μεταδίδεται η μαρτυρία της γυναίκας.

Κατά τη διάρκεια της μαρτυρίας της γυναίκας προβάλλονται υπό μορφή split-screen πλάνα στα οποία οι δυο κρατούμενοι χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο. Στο άλλο μισό τμήμα της οθόνης προβάλλεται η γυναίκα με γυρισμένη την πλάτη στην κάμερα να δίνει τη μαρτυρία της.

Καθ' όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ προβάλλονται πλάνα κατ' επανάληψη, τόσο σε μορφή full-screen, τα οποία είχαν διάρκεια 1':23'', όσο και σε μορφή split-screen, τα οποία διήρκεσαν 13 δευτερόλεπτα, και παρουσιάζουν

6. Στις 18/6/2007, μεταξύ των ωρών των ωρών 20:15 -21:15, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

Ο σταθμός με επιστολή του δικηγόρου του κ. Άρις. Χατζηπαναγιώτου προς την Αρχή ημερομ. 10/10/2007 ζήτησε δεκαήμερη παράταση προθεσμίας για καταχώριση των θέσεων του σταθμού των πελατών του αναφορικά με τις συγκεκριμένες υπό διερεύνηση πιθανές παραβάσεις, την οποία η Αρχή του παραχώρησε.

Σε επιστολή του ημερομ. 18/10/2007 ο δικηγόρος του σταθμού κ. Άρις. Χατζηπαναγιώτου υπέβαλε προς την Αρχή γραπτώς τις παρακάτω εξηγήσεις και/ή παραστάσεις:

1. *«Το θέμα προβλήθηκε για πρώτη φορά από το σταθμό των πελατών μας στις 16.6.07 και όπως και στον Πίνακα Α' της επιστολής της Αρχής αναφέρεται, της μετάδοσής του προηγήθηκε σχετική προειδοποίηση. Είναι ο ισχυρισμός του ερευνώντος λειτουργού της Αρχής ότι οι σκηνές που προβλήθηκαν δεν ήταν σύντομες και αυτό το σημείο αφορά και η διερευνούμενη πιθανή παράβαση υπό στοιχείο 1. Η διάρκεια του συγκεκριμένου ρεπορτάζ ήταν μόλις 3' και 25'' και είναι η θέση μας ότι συγκρινόμενη με την σοβαρότητα του θέματος και την συνολική διάρκεια του δελτίου ειδήσεων, η οποία είναι περίπου μια ώρα, υπήρξε κατά το δυνατό σύντομο. Άλλωστε επρόκειτο για το σημαντικότερο θέμα των ημερών, το οποίο προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων και πληθώρα δηλώσεων από τα διάφορα εμπλεκόμενα πρόσωπα. Στα πλαίσια της ενημερωτικής του λειτουργίας και της ανάγκης για σφαιρική και ολοκληρωμένη παρουσίαση των θεμάτων, ο σταθμός των πελατών μας ήταν υποχρεωμένος να συμπεριλάβει στο ρεπορτάζ όλα τα στοιχεία, πληροφορίες και δηλώσεις που είχε στην διάθεσή του και δεν μπορούσε να απομονώσει ορισμένα από αυτά χάριν συντομίας.*
2. *Αναφορικά με τη διερευνούμενη πιθανή παράβαση υπό στοιχείο 2, σύμφωνα με την οποία ο σταθμός των πελατών μας, με την προβολή του επίδικου ρεπορτάζ, παρέβη τις πρόνοιες του Κανονισμού 32(3)(α), είμαστε υποχρεωμένοι να επαναλάβουμε τη θέση μας, την οποία πολλές φορές έχουμε θέσει ενώπιον της Αρχής, ότι δηλαδή ο κανονισμός αυτός δεν μπορεί να βρίσκει εφαρμογή σε ενημερωτικές και ειδησεογραφικές εκπομπές, αφού αφενός ο νομοθέτης, όταν ήθελε να αναφερθεί το έπραξε ρητά και αφετέρου δεν μπορεί ο κανονισμός 32(3)(α) να απαγορεύει γενικά και ανεξαιρέτα την προβολή*

σκηνών «που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων» και το άρθρο 29(3) του Ν.7(Ι)/98 να επιτρέπει την προβολή ακριβώς των ίδιων σκηνών, νοουμένου ότι προηγείται προειδοποίηση. Είναι φανερό ότι μια τέτοια αντίληψη προσκρούει τόσο στους ερμηνευτικούς κανόνες περί δικαίου, όσο και στην κοινή λογική. Εάν υποθέσουμε ότι η άποψη του λειτουργού που χειρίστηκε την υπόθεση αυτή, είναι ορθή και η δική μας είναι εσφαλμένη, τότε πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχει σύγκρουση του Νόμου και των κανονισμών. Αλλά σε μια τέτοια περίπτωση, είναι γνωστό ότι υπερισχύουν οι Νόμοι έναντι των κανονισμών. Ως εκ τούτου πιστεύουμε ότι η Αρχή θα πρέπει να εξετάσει την υπόθεση μέσα στο πνεύμα αυτό και να επιλύσει οριστικά τα κατά περιόδους αναφύμενα προβλήματα και δημιουργούμενες παρόμοιες υποθέσεις.

3. Όσον αφορά την διερευνούμενη πιθανή παράβαση υπό στοιχείο 3, η οποία αναφέρεται σε προβολή του ρεπορτάζ στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του σταθμού στις 17.06.07 και τον ισχυρισμό που διατυπώνεται από τον αρμόδιο λειτουργό της Αρχής, ότι πριν την προβολή του ρεπορτάζ δεν προηγήθηκε ακουστική προειδοποίηση σημειώνουμε τα κάτωθι τα οποία και σε άλλες περιπτώσεις θέσαμε ενώπιον της Αρχής, χωρίς να λάβουμε την δική της θέση σχετικά:

Είναι πιστεύουμε σαφές ότι η προειδοποίηση, οπτική ή ακουστική, δεν απευθύνεται προς τα ίδια τα παιδιά ώστε να απομακρυνθούν από την τηλεόραση, αλλά προς τους ενήλικες τηλεθεατές ώστε οι ίδιοι να επιλέξουν αν θα επιτρέψουν στα παιδιά τους να παρακολουθήσουν το θέμα που ακολουθεί, όντας οι ίδιοι ενήμεροι για το περιεχόμενό του.

Σύμφωνα με το αρχείο που τηρούν οι πελάτες μας, αλλά και τα όσα αναφέρονται στον Πίνακα Α' της Αρχής, ο εκφωνητής του δελτίου προλόγισε το θέμα ως εξής: «Οι εικόνες της ντροπής προκάλεσαν σοκ στην ελληνική κοινωνία και άναψαν νέες φωτιές στους κόλπους της ελληνικής αστυνομίας» και τα πλάνα ακολούθησαν. Η προαναγγελία αυτή του θέματος αποτελεί κατά την άποψή μας μια σαφέστατη προειδοποίηση για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ που θα ακολουθούσε και ήταν εύκολα και εύλογα αντιληπτή ως τέτοια από κάθε ενήλικα που την παρακολουθούσε. Τονίζουμε

μάλιστα ότι το θέμα απασχολούσε τα τηλεοπτικά δελτία για 2^η συνεχή μέρα και είχε μονοπωλήσει και το ενδιαφέρον ραδιοτηλεοπτικών σταθμών και εφημερίδων σε τέτοιο βαθμό ώστε ο μέσος τηλεθεατής ήταν ήδη ενήμερος για το περιεχόμενο των σκηνών που θα ακολουθούσαν. Έτσι ο κάθε γονιός ξεχωριστά ή ο κάθε ενήλικας που είχε τη δεδομένη στιγμή υπό τη φροντίδα και/ ή παρακολούθηση του κάποιο ανήλικο, προειδοποιήθηκε δεόντως ότι το θέμα που ακολουθούσε αφορούσε τον ξυλοδαρμό προσώπων που ήταν υπό κράτηση και μπορούσε ο ίδιος να αποφασίσει κατά πόσο θα το παρακολουθήσει και πολύ περισσότερο αν θα επιτρέψει σε ανήλικους να το παρακολουθήσουν.

Οι ειδησιογραφικές εκπομπές και τα δελτία ειδήσεων αποτελούν τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εξ ορισμού δεν απευθύνονται σε ανηλίκους αλλά σε ενήλικες τηλεθεατές, γι' αυτό και οι νομοθετικές διατάξεις που τα διέπουν διαφοροποιούνται από εκείνες που ρυθμίζουν τα υπόλοιπα προγράμματα που προβάλλονται εντός της καθορισμένης οικογενειακής ζώνης.

Είναι γεγονός ότι η νομοθεσία επιβάλλει την ύπαρξη προειδοποίησης όταν ακολουθούν σκηνές που ενδέχεται καθ' οιονδήποτε τρόπο να βλάψουν τους ανηλίκους. Ωστόσο πουθενά στη σχετική νομοθεσία δεν προβλέπεται ότι η προειδοποίηση πρέπει να έχει τη μορφή: «Προειδοποίηση: οι σκηνές που ακολουθούν ενδέχεται να βλάψουν τους ανηλίκους». Και είναι η θέση μας ότι τέτοιου είδους προειδοποίηση δεν απαιτείται ακριβώς επειδή απευθύνεται σε ενήλικες, οι οποίοι είναι σε θέση από την αναγγελία ενός θέματος να αντιληφθούν το περιεχόμενό του. Ως εκ των ανωτέρω θεωρούμε ότι πριν την προβολή των επίδικων σκηνών, δόθηκε προειδοποίηση για το περιεχόμενο τους, μέσω της αναγγελίας του θέματος από τον εκφωνητή του δελτίου, η οποία προειδοποίηση, κατά την άποψή μας ήταν ικανοποιητική και σύμφωνη με το πνεύμα του νόμου. Παρά την πιο πάνω εκτιθέμενη θέση μας, αν σύμφωνα με την άποψη της Αρχής, κρίνεται προτιμότερο ή ορθότερο, η λεκτική προειδοποίηση να έχει κάποια συγκεκριμένη μορφή, ο σταθμός των πελατών μας είναι διατεθειμένος να εφαρμόσει την μορφή που θα υποδειχθεί από την Αρχή.

4. Αναφορικά με την διερευνούμενη πιθανή παράβαση υπό στοιχείο 4, επαναλαμβάνουμε όσα πιο πάνω στην παράγραφο 3 αναφέραμε και επισημαίνουμε την προφανή ταυτόσημη διατύπωση του Κανονισμού 24(2)(δ) με το άρθρο 29(3) του νόμου, που έχει σαν αποτέλεσμα να διερευνάται δυο φορές η ίδια ακριβώς πιθανή παράβαση.
5. Οι διερευνούμενες πιθανές παραβάσεις υπό στοιχεία 5 και 6, είναι και πάλι ταυτόσημες και αφορούν την προβολή του ρεπορτάζ στις 18.06.07, χωρίς την ύπαρξη σχετικής προειδοποίησης κατά τον ισχυρισμό του ερευνώντος λειτουργού της Αρχής. Επαναλαμβάνουμε τα όσα πιο πάνω εκτέθηκαν σχετικά με το θέμα της προειδοποίησης, με την επισήμανση ότι το θέμα πλέον απασχολούσε για 3^η μέρα την κοινή γνώμη, αφού συνεχώς προέκυπταν νέα στοιχεία και δηλώσεις, με αποτέλεσμα το περιεχόμενο των σκηνών να είναι ήδη τόσο γνωστό στους τηλεθεατές, ώστε η ύπαρξη ή μη προειδοποίησης να μην είχε πλέον και την κρισιμότητα που πιθανώς είχε κατά την πρώτη προβολή του ρεπορτάζ.

Πέραν όλων των ανωτέρω, θεωρούμε σημαντικό να αναφέρουμε ότι η προβολή του συγκεκριμένου ρεπορτάζ κρίθηκε επιβεβλημένη από τον σταθμό των πελατών μας, καθώς αφορούσε ένα ιδιαίτερα σημαντικό και ευαίσθητο θέμα, αυτό της απάνθρωπης συμπεριφοράς αστυνομικών οργάνων έναντι κρατουμένων. Οι πελάτες μας θεωρούν ότι ήταν υποχρεωμένοι να το προβάλουν και να το αναδείξουν, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο, κατά το δυνατόν στην παλλαϊκή καταδίκη και στην εξάλειψη παρόμοιων κατακριτέων και κατάπτυστων συμβάντων και συμπεριφορών.

Αναπόφευκτα, στα δελτία ειδήσεων παρουσιάζονται συχνά ρεπορτάζ, τα οποία θίγουν τις ευαισθησίες κάθε λογικού και κοινωνικά ευαίσθητου ανθρώπου. Ωστόσο δεν μπορεί και δεν πρέπει, τα ρεπορτάζ αυτά να αποσιλώνονται από οποιεσδήποτε σκληρές εικόνες ή περιγραφές, διότι σε τέτοια περίπτωση τα δελτία ειδήσεων δεν θα επιτελούν πλέον το καθήκον και την υποχρέωσή τους για ακριβή και αντικειμενική καταγραφή των γεγονότων, κατά παράβαση και του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, αλλά και προς βλάβη των τηλεθεατών και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα, που δικαιούται όσο το δυνατόν πιο σφαιρική και ολοκληρωμένη ενημέρωση.

Η αντιμετώπιση των γεγονότων της επικαιρότητας και η προβολή ρεπορτάζ πλήρως αποσιλωμένων από εικόνες σκληρές ή ενοχλητικές, πρέπει κατά την ταπεινή μας άποψη να γίνει αντιληπτό ότι οδηγεί αναπόφευκτα σε ωραιοποίηση και ουσιαστικά διαστρέβλωση της πραγματικότητας του σύγχρονου κόσμου, όπου δυστυχώς οι ευχάριστες ειδήσεις είναι σπανιότατο φαινόμενο.

Ανεξάρτητα με τα ανωτέρω, ο σταθμός των πελατών μας θα ήθελε με την παρούσα ευκαιρία να διαβεβαιώσει για άλλη μια φορά την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ότι αντιλαμβάνεται τις ευαισθησίες της, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την προστασία των ανηλίκων και ότι θα εντείνει την προσπάθειά του ώστε ρεπορτάζ σχετικά με δύσκολα και σκληρά θέματα να προετοιμάζονται και να προβάλλονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αυστηρότητα, προσοχή και ευαισθησία.

Ως εκ των ανωτέρω, εισηγούμαστε ότι, δεν προκύπτει οποιαδήποτε παράβαση από τον Σταθμό των πελατών μας και θα πρέπει να απαλλαγεί από τις σε βάρος του κατηγορίες.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων, όπως έχουν εκφραστεί από το Δικηγόρο του σταθμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με το σχετικό ρεπορτάζ κρίνουμε ότι:

Στις **16/6/2007**, **17/6/2007** και **18/6/2007** κατά τη διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, ο σταθμός μετέδωσε ρεπορτάζ στα πλαίσια του οποίου προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και δεν υπήρχε οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση. Επίσης, στις 16/6/2007 μεταδόθηκε ρεπορτάζ εντός οικογενειακής ζώνης που περιείχε σκηνές βίας και ήταν ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, ενώ στις 17/6/2007 και 18/6/2007 μεταδόθηκε ρεπορτάζ που ήταν ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των

ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του.

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στα πλαίσια του οποίου προβλήθηκαν κατ' επανάληψη σκηνές βίας, που παρουσιάζουν δύο νεαρούς να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο έπειτα από εντολές/οδηγίες του αστυφύλακα. Επίσης, στα πλάνα παρουσιάζεται ο αστυφύλακας να κλωτσά τους κρατούμενους, να τους χαστουκίζει, να τους κτυπά με ρόπαλο και να τους προτρέπει να κτυπήσουν ο ένας τον άλλο. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ακούγονται όμως τα λόγια – οι εντολές που δίνει ο αστυφύλακας στους κρατούμενους και οι κινήσεις των προσώπων είναι ευδιάκριτες. Υπάρχουν υπότιτλοι με τα λόγια τόσο του αστυφύλακα όσο και των κρατούμενων.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του σταθμού, όπως δηλώνεται στην παράγραφο 1, η Αρχή επισημαίνει ότι η διάρκεια του ρεπορτάζ, η οποία ήταν 3' και 25'', χρόνος που θεωρείται ιδιαίτερα εκτενής για τηλεοπτικό χρόνο. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι το ρεπορτάζ θα μπορούσε να ήταν εκτενές και αναλυτικό, εφόσον όμως τηρούνται οι διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών.

Η Αρχή σημειώνει ακόμα ότι η διάρκεια του ρεπορτάζ ήταν παρατεταμένη και εκτενής και τα πλάνα που προβλήθηκαν στα πλαίσια του ρεπορτάζ ήταν ιδιαίτερα έντονα. Η Αρχή υπογραμμίζει ότι η μετάδοση ειδήσεων δεν είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από οπτικό υλικό και μάλιστα βίαιων και παρατεταμένων σκηνών, ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν να θίξουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών.

Περαιτέρω, η μη ύπαρξη προειδοποίησης αφαιρούσε από τον ενήλικα γονιό ή κηδεμόνα το δικαίωμα να αποφασίσει αν το παιδί μπορεί ή όχι να παρακολουθήσει τις συγκεκριμένες σκηνές.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα για παρακολούθηση, όπως προγράμματα που περιέχουν σκηνές σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν ή να φοβίσουν τα παιδιά καθώς επίσης οπτικό, λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι και οι σταθμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής, συμπεριλαμβανομένων και των δελτίων ειδήσεων επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του δικηγόρου του σταθμού, όπως προβάλλεται στην παράγραφο 2, ότι δηλαδή ο Κανονισμός 32(3)(α) δεν μπορεί να εφαρμόζεται σε ενημερωτικές και ειδησεογραφικές εκπομπές, η Αρχή θεωρεί ότι δεν ευσταθεί και προσθέτει ότι αν ο Νομοθέτης ήθελε με το συγκεκριμένο Κανονισμό να ρυθμίσει συγκεκριμένες εκπομπές θα το προέβλεπε ρητά και με σαφήνεια.

Σχετικά με τους ισχυρισμούς του σταθμού, όπως εκτίθενται στην παράγραφο 3, η Αρχή σημειώνει ότι ο Νόμος δεν διαχωρίζει σε προειδοποίηση που δίνεται σε ενήλικες και προειδοποίηση που δίνεται σε ανήλικους. Επιπλέον, η κρίση του σχολιαστή ή του

παρουσιαστή ενός δελτίου ειδήσεων δεν αποτελεί προειδοποίηση. Η προειδοποίηση χρειάζεται να είναι σαφής και ξεκάθαρη, ότι δηλαδή αυτά που πρόκειται να προβληθούν ενδέχεται να ενοχλήσουν τους τηλεθεατές ή να βλάψουν τους ανηλίκους. Η Αρχή υπογραμμίζει ότι ο πρόλογος του ρεπορτάζ από τον εκφωνητή του δελτίου (*«Οι εικόνες της ντροπής προκάλεσαν σοκ στην ελληνική κοινωνία και άναψαν νέες φωτιές στους κόλπους της ελληνικής αστυνομίας»*) δεν αποτελεί προειδοποίηση σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου. Η συγκεκριμένη φράση δεν προκαλεί απαραίτητα αποτροπή και δεν προδικάζει ότι το ρεπορτάζ περιέχει σκηνές βίας που μπορεί να ενοχλήσουν ή να βλάψουν τους ανηλίκους. Αντίθετα, η προαναφερθείσα φράση είναι πιθανόν να κινήσει το ενδιαφέρον και την περιέργεια του τηλεθεατή. Αναφορικά με την εκφώνηση κατάλληλης και σαφούς προειδοποίησης για ύπαρξη σκηνών που ενδεχομένως να ενοχλήσουν η Αρχή σημειώνει ότι η χρονική τοποθέτηση της προειδοποίησης σε σχέση με την προβολή του ρεπορτάζ πρέπει να είναι τέτοια ώστε να δίνει τη δυνατότητα στον ενήλικα να απομακρύνει τους ανηλίκους, εφόσον θεωρήσει ότι οι σκηνές ενδέχεται να ενοχλήσουν. Ο νομοθέτης με τη συγκεκριμένη πρόνοια των Κανονισμών θέλει να δώσει στον τηλεθεατή την επιλογή να απομακρύνει τα παιδιά, άρα χρειάζεται να υπάρχει χρονική απόσταση από τη στιγμή που δίνεται η προειδοποίηση μέχρι την έναρξη του ρεπορτάζ και την προβολή των ενοχλητικών σκηνών, ώστε να προλάβουν να απομακρυνθούν οι ανήλικοι και όσοι ίσως ενοχληθούν.

Επιπλέον, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι τα δελτία ειδήσεων αποτελούν τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εξ ορισμού δεν απευθύνονται σε ανηλίκους αλλά σε ενήλικες τηλεθεατές και υπογραμμίζει ότι η νομοθεσία δεν κάνει διακρίσεις, ανάλογα με το είδος της εκπομπής. Τόσο οι ειδησεογραφικές εκπομπές, όσο και τα δελτία ειδήσεων προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης και διέπονται από τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας, με όλους τους περιορισμούς που αυτή θέτει. Περαιτέρω, γίνεται ιδιαίτερη μνεία και επιβάλλονται αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων.

Επίσης, η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν ζητά τα ρεπορτάζ να αποψιλώνονται από οποιεσδήποτε σκληρές εικόνες ή περιγραφές και δεν διαφωνεί με τη μετάδοση του συγκεκριμένου ρεπορτάζ, αλλά με τον τρόπο μετάδοσής του, δηλαδή την προβολή παρατεταμένων σκηνών βίας χωρίς να προηγείται η ύπαρξη σαφούς προειδοποίησης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **29(3)** (υποστοιχεία 3, 5) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του Κανονισμού **24(2)(δ)** (υποστοιχεία 1, 4, 6) και **32(3)(α)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(N. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 101/2007(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 9 Σεπτεμβρίου 2009

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **4 Φεβρουαρίου 2009** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/1998, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των **Κανονισμών 24(2)(δ)** και **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29.-(3) «Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι σταθμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.»

Τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

29.-(2) «Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

24.-(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

32.-(3)(α) «Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **13/4/2009** κάλεσε το σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων

μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο σταθμός με επιστολή του δικηγόρου του κ. Άριστ. Χατζήπαναγιώτου ημερομ. 24/4/2009 ζήτησε παράταση χρόνου προκειμένου να καταχωρήσει τις θέσεις του Σταθμού εγγράφως.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 28/4/2009 προς τους δικηγόρους του σταθμού, έκανε δεκτό το αίτημά τους και παραχώρησε παράταση μέχρι τις 8/5/2009 για κατάθεση των θέσεών τους.

Ο σταθμός με επιστολή του δικηγόρου του κ. Άριστ. Χατζηπαναγιώτου, ημερομηνίας 4/5/2009 ανέφερε τα ακόλουθα:

«Πριν η Αρχή προχωρήσει στην επιβολή οποιωνδήποτε κυρώσεων σε βάρος του σταθμού, υποβάλλουμε ότι, πέραν των όσων έχουμε ήδη εκθέσει στην επιστολή μας, ημερομ. 18/10/2007, λάβει υπόψη της και τα πιο κάτω, τα οποία κατά την άποψή μας αποτελούν ελαφρυντικά στοιχεία, που συνηγορούν υπέρ επιεικούς αντιμετώπισης του σταθμού, κατά την τελική της απόφαση:

- 1. Η μετάδοση του εν λόγω ρεπορτάζ σκοπό είχε την ενημέρωση των τηλεθεατών με αντικειμενικότητα, χωρίς την επιδίωξη οποιουδήποτε οικονομικού οφέλους, σε αντίθεση με τα μετάδοση κινηματογραφικής ταινίας ή άλλης εκπομπής, όπου θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι ο σταθμός μπορούσε να είχε οικονομικό όφελος και γι' αυτό πιθανώς επιδίωξε την προβολή κάποιων από τις προβαλλόμενες σκηνές. Δηλαδή, ταπεινή μας εισήγηση είναι όπως η Αρχή είναι πιο επιεικής στην κρίση της, όσον αφορά προγράμματα ειδήσεων σε σχέση με την προβολή άλλων τηλεοπτικών προγραμμάτων, όπως κινηματογραφικών ταινιών κ.λ.π., όταν το επίδικο θέμα είναι τουλάχιστο παρόμοιο και στις δυο περιπτώσεις.*

2. Το περιεχόμενο του υπό κρίση ρεπορτάζ αποτελούσε καθαρά είδηση, η οποία μάλιστα θα έπρεπε να γίνει γνωστή στον κάθε τηλεθεατή. Και τούτο γιατί το όλο ρεπορτάζ αφορούσε την ωμή παράβαση των νόμων και υπέρβαση εξουσίας από όργανα του Κράτους, τα οποία είναι επιφορτισμένα να προστατεύουν, τηρούν και σέβονται και το νόμο αλλά και τον ίδιο τον πολίτη. Αντίθετα, τα όργανα αυτά κατά τον πλέον κατάπτυστο τρόπο καταχράστηκαν την εξουσία που τους παρέχει ο νόμος και χρησιμοποίησαν μεσαιωνικές μεθόδους βασανηστηρίων σε βάρος κρατούμενων πολιτών, ασχέτως του παραπτώματος για το οποίο εκρατούντο και το οποίο δεν εξετάζεται αυτή τη στιγμή.

Με την παρουσίαση του ρεπορτάζ ο σταθμός των πελατών μας επιδίωξή του είχε να επικρίνει, καυτηριάζει και καταδικάζει με τον πλέον αυστηρό τρόπο την υπέρβαση εξουσίας και την απάνθρωπη συμπεριφορά απόπειρη αστυνομικά όργανα, έτσι ώστε να αποθαρρύνει παρόμοιες συμπεριφορές από άλλους επίδοξους βασανιστές και μάλιστα αστυνομικά όργανα. Θα πρέπει λοιπόν, η Αρχή να λάβει σοβαρά υπόψη την πρόθεση του σταθμου που τον οδήγησε στην προβολή του εν λόγω ρεπορτάζ και όχι να ερμηνεύσει το νόμο κατά γράμμα και με τόση αυστηρότητα, η οποία στο τέλος αυσιαστικά με μια αυστηρή καταδικαστική απόφασή της, θα ευνοήσει, άθελά της βέβαια, τα ενημερωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα, αφού πλέον θα προβληματίζονται κατά πόσο θα πρέπει μιαν είδηση πολύ μάλιστα σοβαρή, να την προβάλουν ή όχι, φοβούμενα επιβολή κυρώσεων.

3. Θα πρέπει να ληφθεί επίσης σοβαρά υπόψη ότι κατά την πρώτη προβολή του επίδικου ρεπορτάζ, που έγινε στις 16/6/2007, δόθηκε από τον παρουσιαστή η νενομισμένη προειδοποίηση για το τι επρόκειτο να προβληθεί, κατά τον τρόπο μάλιστα που η αρχή κρίνει ως ορθότερον. Ακριβώς αυτός είναι και ο λόγος που οδήγησε τον παρουσιαστή στο να μην επαναλάβει την ίδια προειδοποίηση για το ίδιο ακριβώς θέμα, το οποίο ήδη θεωρούσαμε ότι ήταν γνωστό στο κοινό και δεν παρίστατο ανάγκη να επαναλάβει την προειδοποίηση αυτή στη δεύτερη και στην τρίτη αναμετάδοση του εν λόγω ρεπορτάζ και προφανώς εύλογα έκρινε ότι δεν ήταν ανάγκη να επαναλάβει την προειδοποίηση για ένα πολύ γνωστό πλέον θέμα στο τηλεοπτικό κοινό.

4. Η ερμηνεία του άρθρου 29(3) του σχετικού νόμου εκ πρώτης όψεως τουλάχιστον, δίδει την εντύπωση ότι συγκρούεται με το περιεχόμενο του Κανονισμού 32(3)(α) και ακριβώς αυτή η αντίληψη πιστεύουμε ότι δίδει ελαφρυντικά στο Σταθμό, αφού μέχρι σήμερα από ότι τουλάχιστο έχουμε υπόψη, δεν είχε δοθεί ξεκάθαρη τοποθέτηση από πλευράς της Αρχής σε άλλη παρόμοιαν υπόθεση, έτσι ώστε να αποτελεί γνώμονα ερμηνείας για τους σταθμούς.

Ενόψει των ανωτέρω, εισηγούμαστε όπως η Αρχή κατά την απόφασή της εξαντλήσει το μέγιστο της επιείκειάς της, και ει δυνατόν περιοριστεί στην κύρωση της προειδοποίησης. Με τον τρόπο τούτο πιστεύουμε ότι η Αρχή συμβάλλει στην από μέρους των τηλεοπτικών σταθμών επίδειξη, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, φιλοτιμίας και προσοχής στην άσκηση του λειτουργήματός τους, αλλά τουτόχρονα θα ικανοποιήσει και το καλώς νοούμενο συμφέρον της δικαιοσύνης.»

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού, όπως εκφράζεται στην παράγραφο 1 της επιστολής του δικηγόρου του σταθμού ημερ.4/5/5009 η Αρχή επισημαίνει ότι οι κατηγορίες στην εν λόγω υπόθεση δεν σχετίζονται με την ύπαρξη ή αποκόμιση οποιουδήποτε οικονομικού οφέλους ή όχι εκ μέρους του σταθμού εξαιτίας της προβολής του συγκεκριμένου ρεπορτάζ και επιπλέον ότι η βία δηλώνεται ως πραγματική βία και όχι ως σκηνοθετημένη. Η Αρχή θεωρεί το γεγονός ότι ο σταθμός δεν αποσκοπούσε στο οικονομικό όφελος, αλλά σκοπό είχε την ενημέρωση των τηλεθεατών δεν αποτελεί άλλοθι ή ελαφρυντικό στοιχείο για την προβολή των εκτεταμένων πλάνων του ξυλοδαρμού δυο νεαρών από αστυνομικό και τονίζει ότι η τήρηση των προνοιών του Νόμου δεν εξαρτάται από την ύπαρξη οποιουδήποτε οικονομικού οφέλους, λόγω της μετάδοσης προγραμμάτων αλλά είναι a priori προϋπόθεση για τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

Επιπλέον, η Αρχή υποραμμίζει ότι η νομοθεσία δεν κάνει διακρίσεις, ανάλογα με το είδος της εκπομπής. Το δελτία ειδήσεων προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης και διέπονται από τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας με όλους τους περιορισμούς που

αυτή θέτει. Περαιτέρω, γίνεται ιδιαίτερη μνεία και επιβάλλονται αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του σταθμού, όπως εκφράζεται στην παράγραφο 2 της επιστολής του δικηγόρου του σταθμού ημερ.4/5/5009, η Αρχή δεν διαφωνεί ότι το περιεχόμενο του υπό κρίση ρεπορτάζ αποτελούσε είδηση που θα έπρεπε να γίνει γνωστή στον κάθε τηλεθεατή. Ωστόσο, η Αρχή τονίζει ότι η μετάδοση της εν λόγω είδησης θα έπρεπε να γίνει με τρόπο ώστε να μην παραβιάζονται οι πρόνοιες της ραδιοτηλεοπτικής Νομοθεσίας και ο σταθός όφειλε να δώσει τη δέουσα προειδοποίηση. Για τη μορφή και το ύφος της προειδοποίησης η Αρχή παραπέμπει στην Απόφασή της ημερομηνίας 4/2/2009 η οποία αφορά στη συγκεκριμένη υπόθεση και στην οποία σχολιάζει το θέμα της ύπαρξης προειδοποίησης και της μορφής της.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού, όπως εκφράζεται στην παράγραφο 3 της επιστολής του δικηγόρου του σταθμού ημερ.4/5/5009, η Αρχή υπογραμμίζει ότι η ύπαρξη και η εκφώνηση σαφούς και κατάλληλης προειδοποίησης είναι απαραίτητη πριν από κάθε είδηση που ενδέχεται να ενοχλήσει τους τηλεθεατές, να θίξει τις ευαισθησίες τους ή να βλάψει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων αλλά και πριν από κάθε αναμετάδοση της είδησης και ειδικότερα όταν η αναμετάδοση γίνεται τις επόμενες μέρες, όπως συνέβη και στην παρούσα υπόθεση. Η Αρχή τονίζει ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ότι οι τηλεθεατές που παρακολουθούν το δελτίο ειδήσεων είναι ίδιοι με όσους το παρακολούθησαν τις προηγούμενες μέρες.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού όπως εκφράζεται στην παράγραφο 4 της επιστολής του δικηγόρου του σταθμού ημερ.4/5/5009, η Αρχή σημειώνει ότι αυτός είναι γενικός, αόριστος και χωρίς καμιά αιτιολογηση. Εν πάσει περιπτώσει η Αρχή κρίνει ότι ουδεμία σύγκρουση υπάρχει στην ερμηνεία του άρθρου 29(3) και του Κανονισμού 32(3)(α).

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του Κανονισμού **32(3)(α)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2), που έγινε στις **16/6/2007**, το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000 –**.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1), που έγινε στις **16/6/2007**, την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4), που έγινε στις **17/6/2007**, το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000 –**.
- Για την παράβαση του άρθρου **29(3)** του Νόμου 7(Ι)/1998 (υποστοιχείο 3), που έγινε στις **17/6/2007**, η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παραβάσης με εκείνα του υποστοιχείου 4.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 6), που έγινε στις **18/6/2007** το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000 –**.
- Για την παράβαση του άρθρου **29(3)** του Νόμου 7(Ι)/1998 (υποστοιχείο 5), που έγινε στις **18/6/2007**, η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παραβάσης με εκείνα του υποστοιχείου 6.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€9.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

